

**VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA
POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ FINANSAVIMO KONTROLĖS
SKYRIUS**

**PAŽYMA
DĖL DALIES 2016 M. SPALIO 9 D. SEIMO RINKIMŲ POLITINĖS KAMPANIJOS
DALYVIŲ PATIKRINIMO**

2017 m. sausio 30 d. Nr. 3-19 (1.2)

Vilnius

Vykdamas Vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) 2016 m. lapkričio 23 d. sprendimu Nr. Sp-284 patvirtintą pavedimą „*Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui atlikti patikrinimą savarankiškų politinės kampanijos dalyvių, kurie Vyriausiajai rinkimų komisijai pateiktoje Politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje nurodė negavę arba gavę pajamų iš politinės kampanijos finansavimo šaltinių ne daugiau kaip 15 eurų ir nepatyrę (skolos įsipareigojimų) arba patyrę politinės kampanijos išlaidų ne daugiau kaip 15 eurų, pagal Vyriausiosios rinkimų komisijos 2012 m. gruodžio 18 d. sprendimu Nr. Sp-358 patvirtintą Vyriausiosios rinkimų komisijos atliekamo politinės kampanijos dalyvių patikrinimo užduotį*“, buvo patikrinti devyni 2016 m. spalio 9 d. Seimo rinkimų politinės kampanijos dalyviai.

3.1.1. ar pateiktos tinkamos politinės kampanijos finansavimo ataskaitos ir jų priedai (ar ataskaitos pateiktos Įstatymo nustatytais terminais, pagal nustatytą formą, iki galo užpildytos, pasirašytos, pateikti visi priedai ir kita)?

Aštuonios ataskaitos pateiktos VRK informacinėje sistemoje (toliau – VRK IS) Įstatymo nustatytais terminais, tai yra iki 2016 m. lapkričio 24 d., pagal Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 17 straipsnio 4 dalies 5 punktą, o viena pateikta pavėluotai (25 dienas):

Eil. Nr.	Dalyvio pavadinimas	VRK IS pateikta Ataskaita	VRK pateikta Ataskaita ir dokumentai
1	Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio Marių rinkimų apygardoje Nr. 21 kandidatas ELIGIJUS MASIULIS (PR)	2016-11-08	2016-11-22
2	KOVOTOJŲ UŽ LIETUVĄ SAJUNGA (PR)	2016-11-23	2016-11-28
3	Lietuvos centro partijos Dzūkijos rinkimų apygardoje Nr. 69 kandidatas AUGUSTAS VICHROVAS (S)	2016-11-23	2016-11-28
4	Pretendentas į kandidatus Kuršėnų-Dainių rinkimų apygardoje Nr. 45 LAIMIS ŠLEŽAS (PR)	2016-11-23	2016-12-09
5	Pretendentas į kandidatus Antakalnio rinkimų apygardoje Nr. 3 ALGIMANTAS ASEVIČIUS	2016-11-23	iki 2017-01-26 nepateikta

Eil. Nr.	Dalyvio pavadinimas	VRK IS pateikta Ataskaita	VRK pateikta Ataskaita ir dokumentai
	(PR)		
6	Pretendentas į kandidatus Nalšios rinkimų apygardoje Nr. 53 DARIUS VELIČKA (PR)	2016-11-24	2016-11-24
7	EMIGRANTŲ PARTIJA (PR)	2016-11-24	2016-11-24
8	LIETUVOS KRIKŠČIONIŠKOSIOS DEMOKRATIJOS PARTIJA (PR)	2016-11-24	2016-11-24
9	Pretendentas į kandidatus Petrašiūnų rinkimų apygardoje Nr. 17 KAZIMIERAS NAUSĖDA (PR)	2016-12-20	iki 2017-01-26 nepateikta

Septynios iš devynių ataskaitos pateiktos pagal Įstatymo 17 straipsnio 4 dalies 7 punkto ir Politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pateikimo tvarkos aprašo (toliau –Aprašas) V-VI dalių reikalavimus kartu su išlaidas ir pajamas pagrindžiančiais dokumentais. Ataskaitos atitinka nustatytą formą.

Emigrantų partijos ataskaita pasirašyta tik įždininko, politinės kampanijos dalyvio (ar jo įgalioto asmens) parašo nėra.

Dvi Ataskaitos (Pretendento į kandidatus Antakalnio rinkimų apygardoje Nr. 3 ALGIMANTO ASEVIČIAUS (PR) ir Pretendento į kandidatus Petrašiūnų rinkimų apygardoje Nr. 17 KAZIMIERO NAUSĖDOS (PR) pateiktos tik VRK IS, tai yra ataskaitos pateiktos be dalyvio ir įždininko parašų, išlaidas ir pajamas pagrindžiančių dokumentų bei banko išrašų.

A. Asevičius, 2016 m. lapkričio 28 d. atvykęs į VRK, pateikė AB SEB bankui pateiktą „Kliento prašymą nutraukti banko sąskaitos sutartį ir/ar debeto kortelės sutartį“, kuriame nurodyta, kad prašoma nutraukti banko sąskaitos sutartį ir nurodytas politinės kampanijos sąskaitos numeris. A. Asevičiui žodžiu buvo paaiškinta, be to, keletą kartų prieš tai buvo informuotas telefonu, kad pagal Įstatymo 6 straipsnio 3 dalį ir 17 straipsnio 4 dalies 5 punktą visi savarankiški politinės kampanijos dalyviai, net ir praradę statusą, VRK turi pateikti Politinės kampanijos finansavimo ataskaitą ir jos priedus, Politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštį, politinės kampanijos sąskaitos banko išrašą ir pajamas ir išlaidas pagrindžiančius dokumentus (jeigu tokių buvo).

VRK 2016 m. gruodžio 8 d. raštu Nr. 2-1694 (7.9) K. Nausėdai priminė dėl ataskaitos ir kitų dokumentų nepateikimo. Be to abiem dalyviams buvo priminta, kad pagal tuo metu galiojusį Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 207¹³ straipsnį „Politinės partijos, politinės kampanijos dalyvio ar viešosios informacijos rengėjo ar skleidėjo duomenų ir dokumentų nepateikimas“ duomenų arba dokumentų nepateikimas pažeidžiant Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo reikalavimus, kai tai padaro politinės kampanijos dalyvis ar politinės kampanijos įždininkas, užtraukia baudą politinės kampanijos

dalyviui ar politinės kampanijos įždininkui nuo vieno šimto keturiasdešimt keturių iki penkių šimtų septyniasdešimt devynių eurų.

3.1.2. ar pateiktas banko sąskaitos išrašas nuo politinės kampanijos dalyvio registravimo iki ataskaitos pateikimo?

Šešių politinės kampanijos dalyvių banko išrašai pateikti nuo politinės kampanijos dalyvio registravimo iki ataskaitos pateikimo. A. Vichrovas politinės kampanijos sąskaitos išrašą pateikė už vieną dieną (lapkričio 22 d.), tai yra nepateiktas banko sąskaitos išrašas nuo politinės kampanijos dalyvio registravimo dienos (liepos 18 d.). Tikrinimo metu susisiekus telefonu pažadėjo pateikti, bet kol kas nepateikta. A. Asevičiaus ir K. Nausėdos politinės kampanijos sąskaitų išrašai, kaip ir kiti pagrindžiantys dokumentai, nepateikti.

3.1.3. ar viešosios informacijos rengėjai, skleidėjai arba politinės reklamos stebėtojai yra pateikę duomenų apie politinės kampanijos dalyvio interesais paskleistą politinę reklamą?

Viešosios informacijos rengėjai, skleidėjai arba politinės reklamos stebėtojai nėra pateikę duomenų apie aštuonis tikrinamus politinės kampanijos dalyvius. Apie E. Masiulį viešosios informacijos rengėjai, skleidėjai pateikė duomenis, kad paskleista reklamos už 2 543 eurus, politinės reklamos stebėtojai – 10 646,20 euro. Patikrinus nustatyta, kad politinė reklama užsakyta ir pažymėta, kad apmokėta arba bus apmokėta iš Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio politinės kampanijos sąskaitos.

3.2.1. ar pajamos gautos iš teisėtų finansavimo šaltinių?

Šeši dalyviai savo ataskaitose nurodė, kad gavę 14,54 euro pajamų, ir tai atitinka pateiktus išrašus. Patikrinus D. Veličkos banko išrašą nustatyta, kad į finansavimo apskaitos žiniaraštį neįtraukta ir viešame aukotojų sąrašė nepaskelbta paties D. Veličkos pervesta 756,90 euro suma.

Patikrinus septynių dalyvių pateiktus dokumentus, nenustatyta neteisėto pajamų gavimo.

3.2.2. ar patirtos išlaidos pripažintinos politinės kampanijos išlaidomis?

Šeši dalyviai Ataskaitose nurodė, kad patyrę 14,54 euro išlaidų, ir tai atitinka pateiktus išrašus. Šios išlaidos atitinka Įstatymo reikalavimus.

Patikrinus D. Veličkos banko išrašą nustatyta, kad D. Velička, nesilaikydamas Įstatymo 14 straipsnio 7 dalies 2 punkto reikalavimų, iš politinės kampanijos sąskaitos sumokėjo 756,90 euro rinkimų užstatą iš savo paties tą pačią dieną pervestų lėšų. Šios išlaidos nepripažintinos politinės kampanijos išlaidomis ir šių išlaidų įždininkė nenurodė išlaidų registre, finansinės apskaitos žiniaraštyje ir ataskaitoje. Įždininkė dėl šių išlaidų jokio paaiškinimo nepateikė, o kandidatas, pateikdamas ataskaitą, žodžiu paaiškino, kad rinkimų užstatą iš politinės kampanijos sąskaitos sumokėjo per klaidą.

3.2.3. ar teisingai politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje ir jos prieduose nurodytos pajamos, išlaidos ir skolos įsipareigojimai?

Keturių dalyvių Emigrantų partijos, Kovotojų už Lietuvą sąjungos, E. Masiulio, L. Šliažo ataskaitose ir jų prieduose nurodytos pajamos, išlaidos ir skolos įsipareigojimai nurodyti teisingai.

Dviejų dalyvių ataskaitose nenurodyti įsipareigojimai politinės kampanijos išdininko atlyginimui mokėti ir funkcijoms atlikti 230 eurų sumai (Lietuvos krikščioniškosios demokratijos partija nenurodė įsipareigojimų 100 eurų, A. Asevičius – 130 eurų).

Dviejų dalyvių A. Asevičiaus ir K. Nausėdos – nepateikti politinės kampanijos sąskaitų išrašai, išlaidas ir pajamas pagrindžiantys dokumentai, o A. Vichrovo – nepilnas išrašas, trūksta nuo liepos 18 d. iki lapkričio 21 d. Atsižvelgiant į išdėstytus faktus galima teigti, kad dviejų dalyvių – Lietuvos krikščioniškosios demokratijos partijos, A. Asevičiaus – ataskaitose ir jų prieduose išlaidos ir skolos įsipareigojimai nurodyti neteisingai, o ar K. Nausėdos ir A. Vichrovo ataskaitos pateiktos teisingos, negalima pasisakyti.

Išvada.

Patikrinus septynių savarankiškų politinės kampanijos dalyvių VRK pateiktas Politinės kampanijos finansavimo ataskaitas su išlaidas ir pajamas pagrindžiančiais dokumentais, nustatyta, kad pajamas ir išlaidas teisingai nurodė keturi dalyviai: Emigrantų partija, Kovotojų už Lietuvą sąjunga, E. Masiulis, L. Šliažas. Nenustatyta, kad šie dalyviai būtų gavę pajamų iš neteisėtų finansavimo šaltinių ar būtų nurodę išlaidas, nepripažintinas politinės kampanijos išlaidomis.

Ne pilnai nurodytos pajamos, išlaidos ir skolos įsipareigojimai:

1. Lietuvos krikščioniškosios demokratijos partija ataskaitoje ir finansavimo apskaitos žiniaraštyje nenurodė su politine kampanija susijusių įsipareigojimų, tai yra Politinės kampanijos turto patikėjimo sutartyje numatyto atlyginimo išdininkui (100 eurų).

2. D. Veličkos ataskaitoje nenurodyta jo paties pervesta 756,90 euro suma, kuri nesilaikant Įstatymo 10 straipsnio 6 dalies reikalavimų nebuvo paviėšinta viešame aukotojų sąrašė. Nustatyta, kad D. Velička, nesilaikydamas Įstatymo 14 straipsnio 7 dalies 2 punkto reikalavimų, iš politinės kampanijos sąskaitos sumokėjo 756,90 euro rinkimų užstatą, šios išlaidos nenurodytos Ataskaitoje ir finansavimo apskaitos žiniaraštyje.

3. A. Vichrovo išrašas pateiktas už vieną dieną (lapkričio 22 d.), todėl ar jo Ataskaita ir finansavimo apskaitos žiniaraštis pateikti teisingi, negalima pasisakyti.

4. Kadangi nebuvo pateikti A. Asevičiaus ir K. Nausėdos politinės kampanijos sąskaitų banko išrašai, pajamas ir išlaidas pagrindžiantys dokumentai, ar jų ataskaitos teisingos, negalima pasisakyti, išskyrus tai, kad A. Asevičiaus ataskaitoje ir finansavimo apskaitos žiniaraštyje

nenurodyta su politine kampanija susijusių skolos įsipareigojimų, tai yra Politinės kampanijos turto patikėjimo sutartyje numatytas atlyginimas išdininkui (130 eurų).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma:

1. Įpareigoti Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyrių skolos įsipareigojimus (politinės kampanijos išdininko atlyginimui mokėti ir funkcijoms atlikti) nurodyti Lietuvos krikščioniškosios demokratijos partijos (100 eurų), A. Asevičiaus (130 eurų) politinės kampanijos finansavimo ataskaitose ir finansavimo apskaitos žiniaraščiuose.

2. Spręsti klausimą dėl atsakomybės taikymo.

Vyriausioji specialistė

Laima Lazauskienė